

DÉLMAGYARORSZÁG

A Magyar Kommunista Párt délmagyarországi napilapja

Kikiáltották a magyar köztársaságot

A nemzetgyűlés közfelkiáltással Tildy Zoltánt választotta meg köztársasági elnöké

Százezres tömegek előtt zajlott le a parlament épülete előtt a magyar köztársaság első ünnepe

A szegedi Nemzeti Bizottság diszgyűlésen ünnepelte meg a köztársaság kikiáltását

1946 február 1... a magyar történelem, a magyar sorsfordulat örök ünnepe. A szabadságért élő és halni tudó ősök álmotlanként meg és indítottak harcot ezért a néperért és a késő unokák szegényen, egy elpusztított ország romjain váltották valóra. Az elnyomók, a kizsákmányolók, a négy évszázad idegen uralkodóinak országából elindult a magyar nép Rákóczi, Petőfi, Táncsics, Kossuth országába. 1946 február 1-én a magyar nép önmagát becsülte meg, amikor kikiáltotta a magyar köztársaságot. Az 1946. I. törvények a népet jelöli meg minden jog és minden hatalom forrásának és törvénybe iktatja az új magyar államformát: a köztársaságot. Örök törvény ez, melyet márványkőnél maradóbb anyagba vés a történelem, a magyar dolgozók harsogó életébe és a szabadságért élő késő unokáik szívébe.

Budapest, február 1. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A pénteki győztes tavaszi napon Budapest ünnepi színt öltött. A házakat, középületeket mindenütt fellobogózták. A lapok ünnepi köntösben jelentek meg. A Szabad Nép, a Szabadság és a Népszava vörös címbetűi hirdették a nagy ünnepet. Az utcákon hatalmas plakátok hirdették a köztársaság kikiáltását. Az utcákon pompáztak a nép. Mindenki a köztársaságról beszélt. A hit és a lelkesedés ült a sápadt arcokon.

Be nemcsak a főváros ünnepelt. Az egész ország népe szinte egy időben ünnepelte a magyar nép történelmi ünnepét. Szeged városa is kivette részét az ünnepségből. A Nemzeti Bizottság diszgyűlést rendezett, ahol az összegyűlt tömeg lelkesen ünnepelte a magyar köztársaság kikiáltását.

A nemzetgyűlés történelmi ülése

Történelmi ülést tartott pénteken délelőtt Magyarországi nemzetgyűlése. Elnökválasztó ülésre gyűltek össze a nemzetgyűlés tagjai. A nemzetgyűlés karzati már a kora délelőtti órákban zsufoltság megtöltötte az érdeklődő közönség és ugyancsak zsufoltság megtöltötték az épület folyosóit is. Képviseltette magát a szövetséges ellenőrző bizottság Vorosilov marsallal, a szövetséges ellenőrző bizottság elnökével az élén. 12 óra 5 perckor szólalt meg a Ház folyosóin az áls kezdetét jelentő csengő. A képviselők fekete ruhában vonultak be az ülésterembe. Az ünnepi ülésen megjelent a kormány valamennyi tagja is.

A történelmi ülést 12 óra 10 perckor nyitotta meg Nagy Ferenc elnök. Napirendünk tárgya — mondotta — Magyarország köztársasági elnökének megválasztása és eskütétele. Bejelentem, hogy többszáz képviselő érvényes ajánlást nyújtott be, amelyben a köztársasági elnöki tisztségre Tildy Zoltán miniszterelnököt jelöli.

A Ház tagjai a bejelentést felállva, szűnni nem akaró lelkes tapsal üdvözölték. Nagy Ferenc elnök bejelentette, hogy a törvény úgy rendelkezik, hogyha a szükséges ajánlást csak egy jelölt nyerte el, ez a nemzetgyűlés tagjai legalább kétharmadrészenek jelenlétében köztársasági elnökké választható.

Megállapította, hogy az előbb említett jelölésen kívül egyéb ajánlás nem érkezett be, megállapította továbbá, hogy a nemzetgyűlés tagjainak a törvényben előírt kétharmad része jelen van, tehát Tildy Zoltán miniszterelnök Magyarország köztársasági elnökévé közfelkiáltással megválasztható. A nemzetgyűlés tagjai ezt a bejelentést ismét felállva halgatták végig és viharos tapsal ünnepelték Tildy Zoltánt. Az elnök ezután enunciatla. Tekintettel az egyhangú lelkesedésre, amely itt megnyilatkozott, megállapítom, hogy a

tisztelettel nemzetgyűlés jelölésének megjelölésén Tildy Zoltán miniszterelnök urat közfelkiáltással köztársasági elnökké megválasztották. (Viharos taps.)

Az új államió eskütétele

A nemzetgyűlés délutáni ülésén a terembe lépő Tildy Zoltánt a képviselők felállva hatalmas taps közepette éltették, majd Nagy Ferenc felkérésére a köztársasági elnöki eskü letételére került sor. Tildy Zoltán komoly, megilletődött arccal mondta az eskü szövegét. Utána Nagy Ferenc üdvözölte a nemzetgyűlés nevében a megválasztott új köztársasági elnököt. Tildy Zoltán a képviselők állva hallgatták végig.

Megköszönte az elnök üdvözlő szavait és többek között ezeket mondotta:

— A most megalkotott törvény ünnepélyesen kinyilvánítja, hogy az államhatalom kizárólagos forrása és birtokosa a magyar nép. Ezzel átadta a népnek az országot, amely szabadon akar élni és szabadlelete megváltoztathatatlannak formájú a köztársaságot választotta. A nemzetgyűlés döntése valóban a nemzet döntése volt.

A nemzetgyűlés hatalmas tapsal fogadta a köztársasági elnök beszédét, majd elénekelték Himnusz. Ezután a a nemzetgyűlés tagjai levonultak az országház előtti Kossuth-térre, hogy résztvegyenek a köztársaság kikiáltásának nagyszabású ünnepségén.

Fegyelmetem, zászlókkal, nagy tömegben vonult föl a parlament elé Budapest dolgozó népe. Az ünnepségre elküldték a magyar falvak és városok is kiküldöttjeiket.

Szűnni nem akaró viharos éljenzés közepette jelentette be Nagy Ferenc, a nemzetgyűlés elnöke a köztársaság kikiáltását és hogy a nemzetgyűlés pénteken délelőtti tartott ünnepélyes ülésében a köztársaság elnökévé egy-

Nagy Ferenc elnök azután bejelentette, hogy a kormánytól átirat érkezett, amelyben Tildy Zoltán és kormánya bejelenteli lemondását és kéri felmentését és javasolja, hogy további intézkedés a miniszterelnöki teendőket ellátásával Rákosi Mátyás miniszterelnökké helyettesít, az ügyek további vitelével pedig a lemondott kormányt bizza meg Javasolja, hogy a nemzetgyűlés vegye tudomásul a lemondást és az erről szóló határozatot küldje meg a Nemzeti Főtanácsnak. A Ház így határozott, majd Nagy Ferenc elnök az ülést felfüggesztette.

hanguan Tildy Zoltánt választotta.

A közönség lelkesedéssel énekelte a Himnusz. Eközben jelent meg Tildy Zoltán, parancsoltisztje és hattagu fegyveres őrség kíséretében. Dobi István államminiszter üdvözölte és felkérte, hogy néhány szót szóljon Budapest népéhez.

— Magyarok, Testvéreim! — kezdte beszédét Tildy Zoltán. — Ez a nap, 1946. február 1. ének napja nagy napja a magyar történelemnek. Bizonyosság ez a nap arra, hogy a bukás és szenvedés sötét mélységeiből is van felemelkedés egy nép számára, ha élni akar és áldozatot tud hozni az életért.

Ezután visszapiantást vetett a legutóbbi negyedszázadra, amely a katasztrófa szélére vitte az országot, majd hálás szívvel fordult a felszabadító hatalmas Szovjetunió, valamint a másik két győztes nagyhatalom: az Egyesült Államok és Nagybritannia felé. A felszabadítás után eltelt idő eredményeiről beszélt ezután és megállapította, hogy sokat fejlődünk ez alatt az idő alatt.

Nagy alkotások jelzik a fiatal magyar demokrácia útját — mondotta — Ezek közül legnagyobb a magyar köztársaság törvénybeiktatása, mert ebben fejlődött ki és szilárdult meg a magyar demokrácia. Örökre lehetetlenné tesszük, hogy a népi nyomás, a kizsákmányolás és a szolgaság kísértetei valaha is visszatérjenek a magyar multból.

A magyar földet a nép kezébe adtuk és a magyar köztársaság meg is őrzi azt a nép kezében. Politikai szabadságot is adtunk és a köztársaság ezt minden időkre biztosítja. Hozzá-

fogtunk a munkásjogok kiterjesztéséhez is. A köztársaság teljessé és megdönthetetlené teszi ezeket a jogokat. Kinyitottuk az utat a szellem emberei és a tudomány előtt.

A továbbiakban mint az új magyar köztársaság első elnöke köszöntötte Budapest dolgozó népét és az egész magyar népet.

A tömeg lelkes tüntetése után Dobi István a Független Kisgazdapárt nevében köszöntötte a magyar köztársaság első elnökét és beszédében azt a hatalmas munkát méltatta, amelyet Tildy Zoltán eddig végzett.

Az egybegyűlt tömeg hatalmas tüntetése és lelkes éljenzése közepette emelkedett szólásra Rákosi Mátyás elvtárs, államminiszter, a Magyar Kommunista Párt vezére. A Magyar Kommunista Párt a munkások, parasztok, a haladó intelligencia pártjának nevében üdvözölte a fiatal magyar köztársaság első elnökét, Tildy Zoltánt. Rámutatott arra, hogy ezzel a nappal a magyar nemzet végre ráért arra az utra, amelyet 150 évvel ezelőtt a köztársasági jakobinusok vére szentelt meg a Vérmzőn és amely utat Petőfi, Táncsics, Kossuth jelöltek ki számukra. Erre az utra lért át 1918-ban is Károlyi Mihály vezetésével a nemzet.

— Mi mindnyájan tudatában vagyunk annak — mondotta —, hogy a köztársaság megalkotása csak az első lépés, a munka neheze még előttünk van. A fiatal magyar köztársaságot valóban demokratikus, valóban népi tartalommal kell megtölteni. Meg vagyok győződve róla, hogy erre a napra féligyel a nagy Szovjetunió népe, a jugoszláv köztársaság népe, Szlovákia és Ausztria népe is.

Gondoskodunk róla — fejezte be beszédét Rákosi elvtárs —, hogy annyi ígérlet után végre a köztársaság vasóka leszjon azokra, akik a gazdasági romlásból vagyunk gyűjtenek. Ezt a munkát akarja elvégezni a fiatal magyar népköztársaság és ebben a munkában teljes erővel támogatjuk a köztársaság első elnökét, Tildy Zoltánt. Eljen a demokratikus magyar köztársaság! Eljen annak első elnöke, Tildy Zoltán! Eljen a magyar nemzeti összefogás.

Rákosi elvtárs óriási lelkesedéssel fogadott beszéde után Szakasits Árpád elvtárs, államminiszter, a Szociáldemokrata Párt nevében meleg szeretettel és őszinte barátsággal köszöntötte a harmadik magyar köztársaság első elnökét, Tildy Zoltánt, majd annak a hitének adott kifejezést, hogy a dolgozó magyar nép új Magyarországot épít a rombadöntött helyébe: szabad nép szabad hazáját.

Veres Péter, a Nemzeti Parasztpárt elnöke szölt ezután és a dolgozó szegényparasztság, valamint a velük együtt küzdő haladó értelmiség nevében köszöntötte a magyar köztársaságot és elnökét, Tildy Zoltánt.

Végül Nagy Ferenc a nemzetgyűlés tagjai nevében is megköszönte Budapest népének felvonulását és a törvényalkotás hatalmas népi igazolását látta ebben a lelkes demonstrációban.

A nemzetgyűlés a magyar köztar-

Repubblica

Petőfi Sándor verse

Repubblica, szabadság gyermeke
S szabadság anyja, világ jötevéje,
Ki bujdosol, mint a Rákócziak,
Köszöntelek a távolból előre!

Most hódolok, midőn még messze vagy,
Midőn még rémes, átkozott neved van,
Midőn még, aki megfeszíteni
Kész tégedet, azt becsülik legjobban.

Most hódolok, most üdvözöllek én,
Hisz akkor uggs hódolód elég lesz,
Ha a magasból ellenidre majd
A véres porba diadallal nézsz.

Mert győzni fogsz, diadl republica,
Bár vessen ég és föld elébe gátot,
Miként egy új, de szent Napoleon,
Elfoglalod majd a kerek világot.

Jertek ki hozzám s ott kiáltatok
Siromnál éljent a republicára,
Meghallom én azt, s akkor béke száll
Éz üldözött, e fájó szív porára.

Kül meg nem térít szép szelid szemed,
Hol a szeretet oltárlángja csillog,
Majd megtéríti azt szilaj kezéd,
Melyben halálos vésznek kardja villog.

Te léssz a győző, a diadaliv
Ha elkészül, a te számodra leszen,
Akár virágos, tarka pázsiton,
Akár a vérnek vörös tengerében!

Szeretném tudni, ott leszek-e én
A győzedelmi fényes ünnepélyen?
Vagy akkorára már tán elvisz az
Enyészet s ott lenn tart a sirba' mélyen?

Ha meg nem érem e nagy ünnepet
Barátim, emlékezzetek meg rólam...
Republicanus vagyok s az leszek
A föld alatt is ott a koporsóban!